

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตามมติ ค.ร.ม. เรื่องการปฏิรูประบบข้าราชการตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ราชกิจจานุเบกษาหน้า 1 เล่ม 125 ตอนที่ 22 ก พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมี พระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนโดยพระราชบัญญัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา 25 มกราคม 2551 เป็นต้นไป เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อกำหนดภารกิจของข้าราชการพลเรือนและสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนให้เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาระบบและสร้างกลไกการประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความคุ้มค่าตลอดจนความพร้อมรับผิดในการบริหารงานบุคคลสำหรับส่วนราชการ และ กรมชลประทานก็เป็นส่วนราชการหนึ่ง ที่ได้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการและคณะทำงานจัดทำแผนกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล (HR Scorecard) กรมชลประทานประจำปี 2549-2552 ขึ้น ประกอบด้วย มิติ 5 ด้าน ดังนี้-

มิติที่ 1. ความสอดคล้องเชิงยุทธศาสตร์

มิติที่ 2 ประสิทธิภาพของการบริหารทรัพยากรบุคคล

มิติที่ 3 ประสิทธิผลของการบริหารทรัพยากรบุคคล

มิติที่ 4 ความพร้อมรับผิดด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

มิติที่ 5 คุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กวัง สำนักชลประทานที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์โครงการฯ ประจำปี 2551(คำสั่งโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กวังที่ 5/2551 ลงวันที่ 29 มกราคม 2551) โดยนำกิจกรรมคุณภาพ 5 ส มาใช้เป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานตามมิติที่ 5 คุณภาพชีวิตและความสมดุลระหว่างชีวิตกับการทำงาน กิจกรรมคุณภาพ 5 ส นี้ไม่ใช่กิจกรรมใหม่แต่อย่างใด โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กวัง ได้นำกิจกรรมคุณภาพ 5 ส เข้ามาใช้ในการบริหารคุณภาพการทำงานขององค์กร ตั้งแต่ปี 2545 เลข พบว่า ผลการดำเนินงานยังขาดความต่อเนื่อง และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในบางกิจกรรม (กรมชลประทาน, 2545) ปัญหาและอุปสรรคส่วนหนึ่งอาจมาจากการขาดความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจและขาดการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมคุณภาพ 5 ส รวมทั้งการมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องของบุคลากร แม้ว่ากรม

ชลประทาน จะมึน โยบายให้ทุกหน่วยงานดำเนินกิจกรรมคุณภาพ 5 ส โดยให้องค์กรเห็นความสำคัญและถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคน ในองค์กรที่จะต้องดำเนินงาน กิจกรรมคุณภาพ 5 ส อย่างจริงจังและต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2545 และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำโดยกรมชลประทานมีนโยบาย ดังนี้

1. ให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับเป็นผู้นำในการสร้างจิตสำนึกในการดำเนินกิจกรรม 5 ส ในแต่ละพื้นที่ โดยให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม 5 ส
2. จัดให้มีกิจกรรมกระตุ้นเพื่อส่งเสริมการทำกิจกรรม 5 ส เป็นประจำ เช่นทำป้ายเชิญชวน คำขวัญ ประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้า ตลอดจนผลสำเร็จของหน่วยงานที่ดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมาย
3. ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานติดตามและประเมินผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ทั้งภายในและระหว่างหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
4. หน่วยงานที่ได้รับเลือกให้เป็นหน่วยงานตัวอย่าง จะได้รับการประกาศเกียรติคุณ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาให้ทราบถึงทัศนคติที่แท้จริงของบุคลากร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กวัง สำนักชลประทานที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อกิจกรรมคุณภาพ 5 ส เพื่อจะได้นำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมคุณภาพ 5 ส ให้ตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกรมชลประทานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาทัศนคติของบุคลากร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กวัง สำนักชลประทานที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อกิจกรรมคุณภาพ 5 ส
2. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงของบุคลากร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กวัง สำนักชลประทานที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีต่อกิจกรรมคุณภาพ 5 ส

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงทัศนคติและปัญหาของบุคลากร โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาแม่กวังสำนักชลประทานที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อกิจกรรมคุณภาพ 5 ส
2. สามารถนำผลสำรวจที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์และพัฒนาการบริหารจัดการกิจกรรมคุณภาพ 5 ส ให้ตรงตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกรม

ชลประทานและเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นที่ยอมรับ
ของบุคลากรมากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์

ทัศนคติ หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคลากร โครงการส่งน้ำและ
บำรุงรักษาแม่กวัง สำนักชลประทานที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่ องค์ประกอบของทัศนคติมี 3 ส่วน
ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรที่มีต่อกิจกรรมคุณภาพ 5 ส ความพอใจหรือความไม่พอใจ
ของบุคลากรที่มีต่อกิจกรรมคุณภาพ 5 ส และพฤติกรรมมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมคุณภาพ 5 ส
ของบุคลากร

บุคลากร หมายถึง ข้าราชการและลูกจ้างประจำซึ่งเป็นบุคลากรสังกัด โครงการส่งน้ำ
และบำรุงรักษาแม่กวัง สำนักชลประทานที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมคุณภาพ 5 ส หมายถึง กิจกรรมคุณภาพที่เป็นพื้นฐานของการทำงานที่มี
ประสิทธิภาพ สร้างความน่าเชื่อถือให้ผู้พบเห็น เป็นเทคนิคที่ใช้ในการจัดระเบียบสถานที่ทำงาน
โดยไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อความเรียบร้อยและความสะอาดเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปถึง
การสร้างจิตสำนึกในการปรับปรุงการทำงานร่วมกันเป็นทีม